

BI KỊCH CỦA NHÂN VẬT GRIGORI MELEKHOV QUA MỐI QUAN HỆ VỚI HAI NHÂN VẬT NỮ AKSINIA VÀ NATALIA TRONG TÁC PHẨM *SÔNG ĐÔNG ÊM ĐÊM* (M. SHOLOKHOV)

Lưu Thu Trang*

Trường Đại học Sư phạm – ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

M Sholokhov (1905-1984) là cây bút tiểu thuyết và truyện ngắn xuất sắc trong văn học Nga thế kỉ XX. Ông đã được trao tặng Giải thưởng Nobel văn học năm 1965. Tác phẩm *Sông Đông êm đêm* được coi là bộ tiểu thuyết vĩ đại nhất của nhà văn. Bằng việc xây dựng hình tượng nhân vật điển hình Grigori Melekhov, Sholokhov đã phản ánh được “cả bi kịch nhân cách và thời đại, cả triển vọng lịch sử” [1]. Gắn bó mật thiết với cuộc đời của Grigori không thể không nói đến số phận hai người phụ nữ Aksinia và Natalia. Thông qua mối quan hệ giữa hai nhân vật này, bản chất bi kịch của nhân vật Grigori được thể hiện rõ nét. Đó chính là sự dao động giữa một bên là quan niệm truyền thống, một bên là quan niệm mới về tình yêu tự do.

Từ khóa: M. Sholokhov, *Sông Đông êm đêm*, Grigori Melekhov, bi kịch nhân vật, số phận người phụ nữ

TÁC PHẨM *SÔNG ĐÔNG ÊM ĐÊM* (M. SHOLOKHOV) VÀ NHÂN VẬT TRUNG TÂM GRIGORI MELEKHOV

Sông Đông êm đêm là bộ tiểu thuyết vĩ đại nhất của nhà văn Nga M. Sholokhov. Ông đã được trao tặng Giải thưởng Nobel văn học năm 1965. *Sông Đông êm đêm* được viết từ năm 1925, tác giả phải mất mười lăm năm để đưa con tinh thần của mình ra đời trọn bộ. Trong tác phẩm này, nhà văn đã miêu tả một giai đoạn lịch sử khốc liệt từ 1912-1922 của nước Nga. Tác phẩm chứa đựng nội dung phong phú. Giới nghiên cứu phê bình văn học thống nhất gọi *Sông Đông êm đêm* là tiểu thuyết - sử thi. Phạm vi phản ánh của tác phẩm không giới hạn ở cuộc nội chiến mà đặt ra vấn đề rộng lớn hơn rất nhiều “*Sholokhov bắt đầu cuốn tiểu thuyết bằng việc miêu tả phong tục, tập quán và cuộc sống lao động của những người Cô-dắc sông Đông trước chiến tranh, trước cách mạng để lí giải những dao động của họ trong chiến tranh, trong cách mạng, đồng thời tạo sự tương phản giữa cảnh sông Đông “êm đêm” với cảnh sông Đông “ngẫu đục”* [1]. Khai triển cái nhìn toàn cảnh đối với hình tượng sông Đông nhằm thể hiện tính nhân dân, tính thời đại, nhà văn

đồng thời cũng rất thành công trong cái nhìn cận cảnh đối với số phận cụ thể một con người qua nhân vật trung tâm Grigori Melekhov. Dưới ngòi bút của M. Sholokhov, cuộc đời của Grigori Melekhov - một chàng trai Cô-dắc vùng sông Đông vừa chứa đựng bi kịch cá nhân vừa chuyển tải bi kịch của dân tộc, của thời đại.

Grigori được sinh ra trong những năm cuối của thế kỉ trước, tuổi trẻ và những năm tháng trưởng thành lại gắn với những biến động của chiến tranh Thế giới thứ Nhất, sau đó là nội chiến ở Nga. Có thể thấy tính sử thi được thể hiện dưới hình thức tiểu thuyết và dòng chảy lịch sử sẽ được tái hiện thông qua sinh hoạt thường ngày cũng như số phận, sự đan cài số phận của một cá nhân với những khuynh hướng khác nhau của thời đại. Tác giả đã khắc họa nhân vật chính Grigori là một con người xuất thân từ lao động, với nhiều phẩm chất tốt đẹp: chăm chỉ, cần cù, gắn bó máu thịt với mảnh đất quê hương. Grigori tiêu biểu cho bao số phận nhân dân với quyết tâm đấu tranh vượt gian khổ để có được cuộc sống ấm no, hạnh phúc. Chàng ôm ấp khát vọng cháy bỏng về cuộc sống tự do, gạt bỏ sang một bên những tập tục cũ cũng như phép tắc của gia đình và xã hội. Grigori - một nhân vật vừa biểu hiện số phận con người bị đưa đẩy theo

* Tel. 0163 414 0714; Email thutranghu89@gmail.com

đồng đời nghiệt ngã, vừa mang ý nghĩa tìm kiếm chân lý theo truyền thống văn chương hiện thực cổ điển Nga.

BI KỊCH NHÂN VẬT GRIGORI MELEKHOV QUA MỐI QUAN HỆ VỚI HAI NHÂN VẬT NỮ AKSINIA VÀ NATALIA

Mikhail Sholokhov đã dành những chú tâm đặc biệt trong cuốn tiểu thuyết của mình cho chủ đề tình yêu. Xuyên suốt tác phẩm đó là mối tình tay ba nồng nhiệt, mạnh mẽ, song cũng chắt chứa biết bao oan trái giữa Grigori và hai người phụ nữ: Aksinia và Natalia. Điềm chung của Aksinia và Natalia là xinh đẹp, cùng yêu Grigori, cùng đau khổ. Tình yêu là sự sống và hy vọng của cuộc đời họ. Cả Aksinia và Natalia đều có cá tính mạnh mẽ, đời sống nội tâm sôi sục, phong phú. Họ đều yêu Grigori mãnh liệt đến giây phút cuối cùng của cuộc đời. Và họ cũng vì tình yêu ấy mà rơi vào bi kịch không lối thoát. Tất cả là vì Grigori – người suốt đời chao đảo ngả nghiêng giữa Aksinia và Natalia, gây nên nỗi đau khổ tột cùng cho cả ba. Chàng đã lấy người phụ nữ mình không yêu và yêu người phụ nữ mình không thể lấy làm vợ. Trong khuôn khổ bài viết này, tôi chỉ xin được đề cập đến bi kịch của nhân vật Grigori Melekhov thông qua mối quan hệ giữa hai nhân vật Aksinia và Natalia.

Trong mối quan hệ với Aksinia, Grigori thể hiện một cá tính tự do, khát vọng được sống hết mình, vượt lên trên định kiến xã hội. Lúc đầu, Grigori chỉ đắm say trước vẻ đẹp hấp dẫn, dồi dào sinh lực của Aksinia *"đẹp đến là lẳng lơ, đẹp đến là khiêu khích"* [2], nhưng sau những lần gặp gỡ, chàng xúc động vì nỗi bất hạnh triền miên của người đàn bà đẹp này. Chàng càng thông cảm và gắn bó sâu sắc với nàng: *"Mối quan hệ cuồng nhiệt giữa họ công khai và khác thường biết bao Họ vụt sáng bùng lên như ngọn lửa không gì dập tắt nổi, không sượng sùng, không gì giấu mặt người"* [3]. Aksinia bất hạnh ngay từ khi còn là thiếu nữ. Cô bé Aksinia mới mười sáu tuổi đã bị bố cưỡng hiếp trong cơn say rượu. Mẹ và anh nàng đã tức giận đánh chết bố nàng.

Rồi nàng được mai mối cho Stepan, một gã nông dân cục cằn thô lỗ. Hấn xem nàng như một con vật. Nàng rất căm ghét và chán nản, nhưng đành phải phục tùng, bởi lẽ nàng đã chấp nhận quen với sự chịu đựng. Người đàn bà tràn trề sức sống ấy luôn bị dầy vò trong đau khổ. Phải gánh vác mọi việc cày bừa trên đồng ruộng, nhưng nàng vẫn bị chồng đánh đập và đối xử theo lối của những người đàn ông Cô-dắc gia trường đối với phụ nữ. Chứng kiến cảnh Stepan đánh đập tàn bạo Aksinia, Grigori đã không màng đến sự soi mói của dân làng mà dang tay bảo vệ người phụ nữ mình yêu. Không có tình cảm với người vợ Natalia được cưới về, chàng hoàn toàn có thể cao chạy xa bay bên người tình nhưng chàng chọn ở lại vì không muốn rời bỏ mảnh đất quê hương ruột thịt. Khi Aksinia đề nghị: *"bỏ tất cả... đi thật xa"* [3], Grigori đã quả quyết: *"Anh chẳng bỏ mảnh đất này đi đâu được cả"* [3]. Tình cảm với quê hương vùng sông Đông của Grigori là một thứ tình cảm thiêng liêng, cao quý hơn tất thảy, không gì có thể thay thế. Dù vậy, cuối cùng sự đam mê như lửa cũng thổi thốc Grigori bất chấp tất cả đi theo tiếng gọi trái tim, làm tổn thương người vợ. Đôi tình nhân quay lưng lại với gia đình, bỏ xóm làng đến một miền đất mới, phải đối mặt với những lời dị nghị. Cuộc tình đắm say ấy không dừng lại ở cảm xúc lãng mạn giữa hai người, mà còn là một thách thức của lớp trẻ đối với những thành kiến lạc hậu bao đời của dân Cô-dắc.

Aksinia khiến chúng ta phải khâm phục vì sự tranh đấu không biết mệt mỏi cho hạnh phúc. Đó là một sự đấu tranh triệt để, tới cùng, dù phải trả bất kỳ giá nào. Aksinia luôn biết vươn lên trong tình yêu – điều mà Natalia không bao giờ làm được – và nàng có khả năng làm cháy lên ngọn lửa đam mê ở Grigori. Nàng thăng thán nói với Natalia khi cô đến yêu cầu buông tha Grigori: *"Nếu chị đủ sức thì cứ kéo anh ấy về, bằng không cũng xin đừng giận. Tôi không dễ dàng buông tha Grisa đâu... Chị thì còn có con, chứ tôi... thì chỉ có Grisa trên đời này thôi! Người đầu tiên và là người cuối cùng đấy!"* [3]. Không có

được sức chịu đựng phi thường như Natalia, Aksinia đã có lúc gục ngã trước đau khổ, lầm lạc. Aksinia từng là người đàn bà tội lỗi khi ngã vào vòng tay của con trai viên tướng Listnitski là Evgheni. Nhưng với tình yêu thì trong suốt cuộc đời sôi nổi, cay đắng, đầy biến động dữ dội của mình Aksinia chỉ yêu có một người là Grigori. Tư tưởng của Aksinia là tư tưởng nổi loạn. Nàng nổi loạn chống lại xã hội đó bằng tình yêu dữ dội với Grigori, bất chấp sự nguy hiểm của dư luận, sự ngăn cản của gia đình chàng. Aksinia dám làm tất cả vì một tình tình lao ái. Suốt đời nàng mãi miết chạy theo tình yêu và mơ ước hạnh phúc, bao nhiêu lần bỏ đi theo Grigori thì bấy nhiêu lần đều thất bại. Cuối cùng thì hạnh phúc vẫn xa xôi vô định, cả Aksinia lẫn Natalia đều không sao với tới được. Aksinia là đại diện tiêu biểu cho cái mới, cho sự can đảm, dám đấu tranh thay đổi số phận người phụ nữ. Nhưng tinh thể đấu tranh căng thẳng buộc Grigori cùng Aksinia phải trốn chạy khỏi mảnh đất quê hương đầy hận thù, chết chóc. Họ mơ tưởng tới một miền đất thanh bình, nơi đó có thể sống bên nhau tận hưởng hạnh phúc trọn đời. Suy đến cùng, Aksinia cũng là người phụ nữ đáng thương hơn là đáng trách. Nhưng đau đớn thay, tai họa đã ập xuống đầu họ: trong lúc chạy trốn bị phục kích, Aksinia trúng đạn, nàng ngã xuống ngựa, rồi chết trên tay người tình. Lời cuối cùng của nàng với cuộc đời vẫn là tiếng nói khao khát tình yêu. "*Grigori hôn Aksinia của chàng dưới ánh sáng rực rỡ lúc sớm mai... Chàng từ biệt nàng và tin chắc rằng mình sẽ không rời xa nàng lâu lắm...*" [4].

Còn trong mối quan hệ với Natalia, Grigori lại thể hiện khía cạnh là con người gắn với truyền thống, gắn với cuộc sống của những người Cô-dắc cần cù, chăm chỉ từ bao đời nay. Chàng bằng lòng để cha cưới về cho một cô gái xinh xắn nét na, lớn lên trong một gia đình khá giả. Natalia như "*đóa uất kim cương ngoài đồng cỏ*" [5], nhưng đóa hoa xuân xanh tươi đó đã sớm héo tàn. Là người ít nói, lạnh lùng đến mức Grigori phải than thở "*...Đường như nàng sinh ra trên băng tuyết!*" [5]. Nàng không thể dung hòa được với lối

sống nhiệt huyết, ngang tàng của Grigori. Nếu như tính cách chàng vốn sôi động, thích xông pha nơi chiến trận, thì ngược lại, nàng lạnh lẽ, lầm lũi làm tròn vai trò người vợ, người mẹ của những đứa con cũng như vai trò người đầu tiên thảo: "*Hai hàm răng nàng lấp lánh màu sữa trên khuôn mặt gầy rộc, cặp mắt ám áp sáng bimbang bimbang có vẻ quá mệnh mông đối với những nét hốc hác trên mắt*" [2]. Tiêu biểu cho phụ nữ Nga thời phong kiến, Natalia cần cù trên đồng ruộng, chăm lo việc nhà cửa bếp núc, chẳng màng chú ý tới chuyện thời thế xã hội. Tình cảm của Natalia ban đầu hoàn toàn không có sự hồi đáp từ Grigori. Chàng đổ lỗi rằng cha đã ép mình phải chấp nhận cuộc hôn nhân này. Dần dần, theo thời gian Grigori bắt đầu rung động trước sự chung thủy một lòng chờ đợi của Natalia. Nàng dịu dàng và thuần khiết như bến bờ bình yên để Grigori quay trở về sau khoảng thời gian dài mệt mỏi phiêu bạt. Nhưng rồi chính sự bình yên ấy cũng không thể giữ chân được con người sôi sục của Grigori. Nàng không thể nào cảm lòng được, khi nhìn thấy tận mắt cảnh chồng mình đắm say bên Aksinia, thờ ơ lạnh nhạt với vợ con. Natalia đã yêu Grigori bằng tình yêu cuồng loạn. Nàng phải sống cuộc đời nặng nề trong sự giày vò triền miên vì bị ruồng bỏ. Tư tưởng lớn nhất trong cuộc đời Natalia là người phụ nữ truyền thống Cô-dắc. Mơ ước của nàng rất đơn giản dị. Nàng cần Grigori như một người chồng, một người cha tốt của các con. Nhưng Grigori không phải là người chồng như Natalia mong đợi. Nàng đau đớn, vật vã âm thầm, hai lần tự tử để đoạn tuyệt với Grigori. Lần đầu là bằng lưỡi hái nhưng không thành và lần thứ hai nàng đã đi phá thai rồi chết vì băng huyết, kết thúc cuộc đời nặng nề, dòn dập đau khổ, không chút ánh sáng. Nhưng Natalia không bao giờ xóa bỏ được hình ảnh Grigori khỏi trái tim, càng đau khổ càng yêu, càng yêu càng đau khổ. Grigori đã dày xéo tâm hồn đau thương của nàng. Vậy mà cho đến phút giây cuối cùng của cuộc đời ý nghĩ khắc khoải nhất của Natalia vẫn là về Grigori với nỗi mong nhớ chàng trong tuyệt vọng. Lời cuối cùng của Natalia là tiếng nói

của sự tha thứ, của một tình yêu cao thượng, thủy chung. Tình yêu và tâm hồn rực lên vẻ đẹp thuần khiết tự bên trong. Cái chết thể thâm, tấm lòng cao cả của Natalia đã làm Grigori phải khóc, phải day dứt ân hận. Trong lòng Grigori, Natalia cũng chiếm một vị trí rất quan trọng. Dù muộn màng, chàng hiểu rằng mình yêu Natalia với một tình yêu đặc biệt. Đường như nhà văn Sholokhov cũng không muốn kết cục bi thảm ấy đến với nhân vật của mình, nhưng nàng phải ra đi và trong hồi ức của Grigori, nàng sẽ lại trở về, không phải bằng diện mạo mà là bằng những ám ảnh khắc sâu nỗi đau mất mát ở chàng. Ấn tượng trong tâm trí người đọc về Natalia là người phụ nữ cuồng loạn trong tình yêu tuyệt vọng, là một biểu tượng về sự cao thượng, đức hi sinh và lòng chung thủy. Những phẩm chất này của Natalia là phần tốt đẹp nhất không chỉ của phụ nữ Nga truyền thống mà là của chung phụ nữ trên khắp thế gian này.

Nhà văn Sholokhov đã để Aksinia đồng hành xa hơn và dài hơn cùng với Grigori trong cuộc hành trình của chàng, chứ không phải là Natalia. Có lẽ vì Aksinia gần với tâm hồn Grigori hơn, thấu hiểu và đồng cảm cho chàng hơn ai hết. Grigori là hình ảnh tiêu biểu cho con người bị bão táp chiến tranh vùi dập. Tiếng thờ dài não ruột của Aksinia khi ngắm nhìn gương mặt hằn in dấu vết của tội ác, bạo tàn của Grigori lần cuối cùng trước khi nàng qua đời đã nói lên một cách sâu sắc sự xót thương vô hạn của Aksinia đối với người mà nàng yêu say đắm suốt đời: *"Có một cái gì khắc nghiệt, gần như tàn bạo hiện lên trên những nếp nhăn sâu nằm ngang giữa hai hàng lông mày, trên đường môi và trên hai gò má gồ nhọn của con người mà nàng yêu say đắm...những khi chàng ngồi trên ngựa với thanh gươm tuốt trần trong tay thì nom chàng đáng sợ biết chừng nào"*[4]. Còn Natalia thì khác, tâm hồn thánh thiện trong nàng không chấp nhận được phần bóng tối trong Grigori. Natalia yêu chàng là yêu cái phần bình yên, tốt đẹp của chàng. Còn Aksinia không chỉ là người tình mà còn là tri kỷ của Grigori. Có lẽ, ngay từ đầu Grigori

không nên tuân theo sự sắp đặt của gia đình mà cưới Natalia nếu đã yêu một mình Aksinia. Nhưng chàng rất trung thực với mối tình của mình và biết xót thương, trân trọng đức hy sinh của vợ. Cái chết của hai người phụ nữ một phần đều là do lỗi của chàng. Có thể nhân danh tình yêu biện minh cho lỗi lầm ấy, nhưng tình mình vẫn chỉ là biện minh. Nếu để cho Grigori lựa chọn lại từ đầu, chàng cũng chẳng biết làm sao khác hơn. Tâm lý các nhân vật đều phức tạp, đầy mâu thuẫn và biến động như dòng sông Đông không phải lúc nào cũng êm đềm.

Hai người phụ nữ hai tình yêu là một phương diện để nhà văn Sholokhov làm rõ đặc điểm tính cách của nhân vật Grigori. Thông qua cách cư xử của Grigori với hai người phụ nữ, cách cư xử của hai người phụ nữ với Grigori, bản chất của Grigori được bộc lộ rõ nét. Có thể nói hai người phụ nữ là chất xúc tác để đẩy cảm xúc của Grigori lên tầng cao nhất. Bằng tình yêu mãnh liệt đến phút cuối cùng của hai người phụ nữ tuyệt vời ấy, Sholokhov đã làm một cuộc đấu tranh đến cùng để bảo vệ Grigori, kéo chàng khỏi những vũng lầy tăm tối, cứu rỗi và soi sáng con đường đúng đắn để chàng có thể làm lại cuộc đời. *"Để cho Grigori đứng giữa hai người đàn bà mà chàng yêu, đều có trách nhiệm là một dụng ý nghệ thuật của Sholokhov"*[6]. Chính sự xuất hiện của hai tình yêu khiến cho bản chất bị kịch do dao động của nhân vật được làm nổi bật hơn. Đó chính là sự dao động giữa một bên là quan niệm truyền thống, một bên là quan niệm mới về tình yêu tự do. Chàng thanh niên chao đảo giữa nỗi đam mê Aksinia và khát vọng được sống yên ổn với Natalia cũng như chàng chao đảo giữa hai bên Trắng – Đen; cũng là mâu thuẫn giữa cái chuẩn mực và phi chuẩn mực của cuộc sống Cô-đắc. *"Chàng không thể lựa chọn dứt khoát một trong hai người đàn bà ấy, như từng không thể lựa chọn dứt khoát những ngã đường mình dần thân"*[7] Chi phối Grigori trong hoạt động lựa chọn này là nhân tính, sự trung thực hướng tới lẽ công

bằng, là sự ý thức nhân phẩm, là tình yêu đối với mọi biểu hiện của cuộc sống.

Bộ ba nhân vật Aksinia-Grigori-Natalia là sự thể hiện đầy đủ tài năng của nhà văn: khắc họa cá tính nổi trội của mỗi người thật sinh động và hấp dẫn. Ngôi bút hiện thực tinh táo mà gợi cảm của nhà văn nói lên sự thật khắc nghiệt ngồn ngang của bao người, nhất là số phận của tầng lớp phụ nữ Nga bị xô đẩy đến tận cùng giữa bão táp chiến tranh và giông tố cuộc đời. Nét tài hoa nổi bật của nhà văn là đã khắc họa hết sức tinh tế đến từng chi tiết dòng tâm lý phong phú muôn hình muôn vẻ của các nhân vật trước những tình huống đổi thay dồn dập của xã hội Nga đương thời. Đây chính là nghệ thuật biện chứng tâm hồn được kế thừa từ di sản quý giá của bậc thầy L.N.Tolstoy, mà chính tác giả *Sóng Đông êm đêm* từng tự nhận xét.

Sholokhov đã viết *Sóng Đông êm đêm* với tất cả sự thật dù sự thật đó khắc nghiệt đến đâu. Đó là tất yếu của lịch sử xã hội. Mặc dù những nhân vật chính đều rất đáng yêu, đáng được hưởng hạnh phúc nhưng số phận của Grigori, Aksinia, Natalia và nhiều nhân vật khác đều kết thúc bi thảm trong dòng chảy khốc liệt của những biến động xã hội lớn lao ở Nga trong thời kỳ Nội chiến.

Trước Sholokhov, không ai viết về nhân dân từ bên trong. Ông thể hiện quan điểm của nhân dân về những vấn đề lớn lao nhất của thời đại, đến mức, dường như, bằng tiếng nói của ông, nhân dân tự thể hiện mình một cách đầy đủ nhất. Sholokhov ủy thác việc giải quyết những vấn đề vĩnh cửu không phải cho một nhà triết học uyên thâm hay một trí thức ưu tú, mà là cho một người xuất thân từ quần chúng nhân dân. Không phải vô cớ mà ở Nga cũng như nước ngoài, nhân vật trung tâm của ông, Grigori Melekhov, được mệnh danh là "Hamlet Cô-dắc". Và nếu như Hamlet thể hiện những xung đột của cuộc sống khiến ông dần vật trong câu nói nổi tiếng "*Tồn tại hay không tồn tại?*", thì Grigori cũng phải lăn lộn trên con đường tìm kiếm hạnh phúc và lý tưởng. Hơn nữa, các nhân vật của Sholokhov

tìm kiếm câu trả lời trong một thế giới bị tàn phá bởi cuộc chiến tranh huynh đệ tương tàn. Họ nhận thức được và đôi khi phải trả giá bằng sinh mạng để bảo vệ những giá trị tinh thần có khả năng cứu vớt con người và cả dân tộc trong những hoàn cảnh đầy bi thảm. "*Tìm ra được một nhân vật điển hình phức tạp như Grigori Melekhov, Sholokhov có khả năng phản ánh được cả bi kịch nhân cách và thời đại, cả triển vọng lịch sử*"[1]. Cảnh kết thúc tác phẩm như đặt ra cho nhân vật một sự lựa chọn, dứt khoát, và lần cuối: "*Ôi, thế là cái ước mơ nhỏ nhoi của Grigori bao đêm không ngủ được đã thành hiện thực. Chàng đang đứng bên cạnh công ngôi nhà thân yêu, thẳm con nhỏ bỏng trong tay. Đây là tất cả những gì trong đời còn lại được cho chàng, nó tạm thời còn gắn bó chàng với mảnh đất, với toàn bộ thế giới bao la đang hiện lên rạng rỡ dưới vầng mặt trời lạnh lẽo*"[4]. Bi kịch của Grigori cũng là bi kịch chung: "...trong Grigori khát vọng của một con người" (Sholokhov). Mà chúng ta biết, khát vọng của con người từ bao thế kỉ nay là đề tài của các nhà nhân văn chủ nghĩa, và, ở mặt cơ bản nhất, khi đụng độ với hiện thực, nó luôn mang màu sắc bi kịch. Suy rộng đến hôm nay, sự chông chênh khát vọng và lý tưởng bên trong mỗi con người luôn luôn tồn tại. Không có một xã hội hoàn hảo để con người có thể lựa chọn chính xác con đường mong muốn mà luôn băn khoăn, trăn trở. Con người làm thế nào để thay đổi chính mình, để tiếp tục xây dựng, bảo vệ và làm chủ được cuộc sống? Điều này cho đến nay vẫn mang tính cấp thiết đối với nước Nga đương đại và cả thế giới.

KẾT LUẬN

Thông qua việc tái hiện cuộc sống của những người dân sông Đông trong chiến tranh và cách mạng, Sholokhov đã đặt ra vấn đề con người và lịch sử. Vấn đề không phải là ở chỗ cuốn sách phản ánh một giai đoạn lịch sử lớn lao trên một phạm vi rộng, mà còn là ở tinh thần chi phối cuộc sống của mỗi nhân vật, bao trùm lên tất cả trong cuốn tiểu thuyết – tinh thần nhân dân, thời đại, lịch sử. Cuộc sống của những người Cô-dắc sông Đông là nguồn

tư liệu phong phú, là cơ sở để Sholokhov triển khai triết lý lịch sử của mình.

Với tài năng và tầm nhận thức sắc sảo, Sholokhov đã dành trọn đời mình để khắc họa đời sống nhân dân Nga qua từng số phận con người đầy bi kịch. Với giải thưởng Nobel cùng nhiều giải thưởng văn học khác trên đất nước Liên Xô, Sholokhov xứng đáng là văn hào vĩ đại của nền văn học Nga thế kỷ XX. Cùng với đó *Sông Đông êm đềm* – là một trong những tiểu thuyết sử thi xuất sắc nhất mọi thời đại đã được dựng thành bộ phim nổi tiếng cùng tên đầy lôi cuốn đối với hàng triệu triệu khán giả trên khắp hành tinh.

SUMMARY

THE TRAGEDY OF GRIGORI MELEKHOV REFLECTED IN THE RELATIONSHIP BETWEEN AKSINIA AND NATALIA IN *QUIETLY FLOWS THE DON* (M. SHOLOKHOV)

Luu Thu Trang*

TNU University of Education

M. Sholokhov (1905-1984) was one of the best novels and short stories writers of Russian literature in 20th century. He was awarded the Nobel Prize for literature in 1965 with his work *Quietly Flows the Don*, which was considered the greatest novel at that time. By creating some typical image characters such as Grigori Melekhov, he through that work has revealed the tragic personality and historical prospect in that period of time. Grigori's life was closely associated with two women named Aksinia and Natalia. Based on his relationship with the two female characters, his tragedy was reflected as the confusion between traditional conception and new free love thinking.

Keywords: *M. Sholokhov, Quietly Flows the Don, Grigori Melekhov, the tragedy, women's destiny*

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đỗ Hải Phong, Hà Thị Hòa (2012), *Giáo trình Văn học Nga*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
2. M. Sôlôkhốp (2000), *Sông Đông êm đềm* (Quyển 3), Nxb Hội nhà văn, Hà Nội.
3. M. Sôlôkhốp (2000), *Sông Đông êm đềm* (Quyển 1), Nxb Hội nhà văn, Hà Nội.
4. M. Sôlôkhốp (2000), *Sông Đông êm đềm* (Quyển 4), Nxb Hội nhà văn, Hà Nội.
5. M. Sôlôkhốp (2000), *Sông Đông êm đềm* (Quyển 2), Nxb Hội nhà văn, Hà Nội.
6. Phạm Thị Phương (2013), *Giáo trình Văn học Nga*, Nxb Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Tp. Hồ Chí Minh.
7. Nguyễn Thị Vương (2006), *Thi pháp nhân vật trong Sông Đông êm đềm của M. Sôlôkhốp*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 23/8/2017; Ngày phản biện: 17/9/2017; Ngày duyệt đăng: 29/12/2017

* Tel: 0163 414 0714; Email: thutrangluu89@gmail.com